

Datum

2026-03-09

Adress

Diarienummer

TN-2025-2409

Yttrande

Till

Kommunfullmäktige

Återrapportering STK-2023-972 Hållbarhetsrapport – en fördjupad analys av barn och ungas fritid

STK-2023-972

Tekniska nämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2016 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en återkommande hållbarhetsrapport. I september 2025 godkände kommunfullmäktige Hållbarhetsrapport – En fördjupad analys av unga Malmöbors fritid. Samtidigt beslutades att ge berörda nämnder i uppdrag att återkomma med konkreta förslag på åtgärder för att lösa de brister som ”Hållbarhetsrapport - En fördjupad analys av unga Malmöbors fritid synliggjort senast juni 2026”.

Nämnden ska investera i kollektivtrafik, cykelvägar och gånginfrastruktur. Det ska göra staden mer tillgänglig och skapa tryggare trafikmiljöer för barn och unga, så att fler kan ta sig till fritidsaktiviteter på egen hand.

Lokaler till förenings- och kulturliv samt aktivering av staden prioriteras också tillsammans med barn och ungas delaktighet och perspektiv. Samverkan inom stadens arbete med lokal utveckling är en viktig del av nämndens utvecklingsarbete och bedöms kunna hjälpa till att rikta stadens resurser rätt.

Yttrande

Hållbarhetsrapporten framhåller att Malmö stad bedriver ett systematiskt arbete för att skapa mer jämlika möjligheter till en meningsfull och utvecklande fritid för barn och unga, men att utmaningar kvarstår. Rapporten pekar på behov av att sänka trösklar och utveckla utbudet av fritidsaktiviteter, till exempel genom att anpassa utbudet efter olika grupperns behov, minska ekonomiska hinder och förlägga verksamheter i anslutning till skola och närområde. Flickor är underrepresenterade i vissa kommunalt subventionerade aktiviteter och deltagandet påverkas också av otrygghet, kostnader och avstånd.

Rapporten lyfter vidare behovet av att öka tillgången till kompensatorisk verksamhet och lågröskelverksamhet för barn som i dag inte nås av utbudet, särskilt verksamheter som är kostnadsfria och lokalt förankrade. Den betonar också vikten av att hörsamma barns egna röster, öka kunskapen om möjligheter till deltagande för barn och unga med funktionsnedsättning samt förbättra tillgängligheten till mötesplatser.

Avslutningsvis framhålls att arbetet med ungas fritid berör många nämnder och aktörer och att samverkan för lokal utveckling är centralt. Rapporten pekar också på att ungas fritidsvillkor har en geografisk prägel, vilket innebär att planering och insatser behöver ta hänsyn till skillnader mellan olika delar av staden.

Följande yttrande sammanfattar tekniska nämndens planerade åtgärder inom områden nämnden har rådighet över under följande rubriker: ”Tillgängliga och funktionella trafikmiljöer, Stadsutveckling, aktivering och lokaler till föreningslivet, Barns och ungas delaktighet och perspektiv samt Samverkan.”

Tillgängliga och funktionella trafikmiljöer

Hållbarhetsrapporten beskriver att hårt trafikerade vägar och otrygga trafikmiljöer kan utgöra fysiska hinder som försvårar för barn, särskilt yngre, att på egen hand ta sig till fritidsaktiviteter. Detta kan begränsa möjligheten att delta i aktiviteter och bidra till att barn stannar i sitt närområde.

År 2025 fattade tekniska nämnden beslut om en ny trafik- och mobilitetsplan som väntas gå upp för beslut i kommunfullmäktige under 2026. Planen är framtagen mot bakgrund av en barnkonsekvensanalys. Med utgångspunkt i barnkonsekvensanalysens slutsatser lyfter planen att staden ska planera, bygga och reglera staden enligt principerna ”8 till 80-staden” och principen om universell utformning, där barn och äldre kan vistas oavsett ålder och förmåga.

Under 2025 tecknades också en överenskommelse om ett samarbetsprojekt mellan funktionsstödsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden och servicenämnden för tillgängliga livsmiljöer. Under 2026 ska nämnderna samarbeta kring universell utformning genom stadsbyggnadsprocessen. Det handlar framförallt om att tidigt i stadsbyggnadsprocessen samt vid ombyggnation skapa god tillgänglighet från början.

Under de kommande åren genomförs omfattande investeringar för att skapa mer funktionella och barnvänliga trafikmiljöer. Arbetet omfattar bland annat skolgator, trafiksäkerhetshöjande åtgärder i barns närmiljöer och förbättrad tillgänglighet i det offentliga rummet. En skolgata är en gata där biltrafiken begränsas eller stängs av, helt eller under vissa tider, och där utformningen bidrar till lägre hastigheter. Åtgärderna

syftar till att stärka barns rörelsefrihet och göra det tryggare att ta sig till och från skola och andra målpunkter i vardagen.

Under 2026 kommer nämnden arbeta utifrån två särskilda nämndsbudgetuppdrag med det uttryckliga syftet att skapa barnvänliga trafikmiljöer. Det ena rör tillskapandet av ytterligare 10 skolgator under 2026 och det andra rör utvecklingen av en barnstadsdel i norra Sofielund. Gröna och lekfulla miljöer ska öka barn och ungas trygghet.

Arbetet med kollektivtrafikåtagandena inom storstadspaketet är ytterligare ett exempel på hur omfattande investeringar i stadens infrastruktur skapar bättre förutsättningar för boende i MEX-linjernas närområden. Det gäller både förbättrad kollektivtrafik och ökad trygghet för dem som rör sig i och passerar gaturummen.

Delar av supercykelstråk 1 kommer att färdigställas under 2026 och arbetet med Supercykelstråk 2 kommer att inledas under året. Under 2026 ska nämnden inleda ett arbete för att ta fram en cykelinvesteringsplan. Sammantaget bedöms investeringarna och åtgärderna som rör barnanpassade trafikmiljöer i staden kunna minska fysiska hinder som försvårar för barn, särskilt yngre, att på egen hand ta sig mellan skola, fritid och andra målpunkter. Universell utformning som tillgängliggör stadsrummet är en viktig del av det arbetet.

Ett ytterligare exempel på hur barriärer i staden minskar är det arbete som inleds på Södra Förstadsgatan under 2026. Gatan byggs om till en dubbelriktad cykelgata och kompletteras med träd och planteringar. Samtidigt utökas utrymmet för fotgängare och genom nya ytor skapas vistelsemiljöer. Tekniska nämndens arbete mot fortkörningar och oljud i samverkan med polismyndigheten fortsätter under 2026.

Folkets park är en viktig del i stadens arbete med att skapa förutsättningar för spontana fritidsaktiviteter. Arbetet med Friisgatan – delsträcka Norra Skolgatan – Bergsgatan påbörjas under 2026. Syftet med ombyggnationen är att skapa ett tydligare och mer attraktivt stråk mellan Triangelstationen och Folkets park. Målet är att göra gatan grönare, bättre för gångtrafikanter och cyklister och att förbättra Folkets parks tillgänglighet.

Investeringarna på Södra förstadsgatan och på Friisgatan påverkar tillgängligheten mellan målpunkter på barnrika Möllevången och Rådmansvången och viktiga aktivitetsytor på och omkring Malmö IP, i Pildamsparken och Folkets park.

Införandet av sommarbiljett för Malmöungdomar, till en kostnad av 7,5 mnkr. under 2026, är också en viktig del i att öka ungas tillgång till staden och dess utbud av såväl föreningsdrivna som egenorganiserade fritidsaktiviteter.

Stadsutveckling, aktivering och lokaler till föreningslivet

Hållbarhetsrapporten lyfter att tillgången till lokaler och anläggningar påverkar möjligheten att delta i fritidsaktiviteter. I flera områden är lokaler hårt uppbokade och inte alltid tillgängliga för barn och unga som bor där, vilket kan begränsa lokala initiativ och föreningars möjligheter att etablera verksamhet.

Tekniska nämnden fortsätter under 2026 att arbeta för att öka barn och ungas möjligheter till rörelse samt fria, spontana och egenorganiserade fritidsaktiviteter genom utveckling av stadionområdet. Planeringen av utvecklingen av stadionområdet fortsätter med etapp 3 och bidrar till att skapa arrangemang och besöksmål som breddar stadens kulturella utbud, främjar rörlighet och skapar mötesplatser och aktivitetsytor för barn och unga. I takt med att Malmö växer ökar behovet av fler fritidsanläggningar, och tekniska nämnden, stadsbyggnadsnämnden och fritidsnämnden utreder löpande behov och lokalisering av framtida anläggningar.

I och med utvecklingen av stadionområdet ska behoven för utbildningsplatser i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola tillgodoses. Multisportbyggnaden kommer att rymma undervisningslokaler för gymnasieskola och anpassad gymnasieskola med idrottsinriktning för upp till 570 elever totalt.

Under 2026 fortsätter nämndens omfattande arbete med att aktivera stadsrummet och förbättra förutsättningarna för Malmös barn och unga genom lovaktiviteter, arrangemang och utveckling av mötesplatser. Sommar- och vinterlovsarrangemang och barnens parkfestival är exempel på viktiga arrangemang under 2026. I aktiveringen av gaturummen samverkar nämnden med kulturnämnden och fritidsnämnden.

Under de kommande åren kommer nämnden att vidareutveckla flera evenemang som helt eller delvis riktar sig till barn och unga. Malmö är en internationell stad med många uttryck och kulturer, och Malmöfestivalen strävar bland annat efter att spegla detta i sitt utbud av barnaktiviteter.

Vinterspelen är ett ytterligare exempel på aktiviteter för barn och unga. Där får deltagarna möjlighet att prova på allt från brädspel, tv-spel, VR och racing till programmering, teknik, dans, kreativa workshops och andra prova-på-aktiviteter. Nämndens många avgiftsfria aktiviteter för barn och unga bidrar till att skapa mer jämlika förutsättningar för deltagande.

Under 2026 fortsätter nämndens arbete med att utveckla stadens kulturljudzon. Bland annat ska nämnden delta i utredningen inom budgetuppdraget om hur Malmö stads kulturljudzon kan utvecklas för aktörer och besökare avseende bland annat tillgång till kultur- och fritidslokaler samt tillståndsregler.

Under 2026 kommer nämnden att arbeta för samlokalisering av kulturaktörer, föreningsaktörer och kommersiella verksamheter. Nämnden samarbetar med kulturnämnden och stadsbyggnadsnämnden i syfte att skapa utrymme för kulturfrågor i stadsplaneringsprocessen. Genom att använda kommunens innehav av befintliga byggnader i väntan på annan användning skulle de tillfälligt kunna nyttjas med mindre åtgärder till lägre hyror för att möjliggöra bland annat ytor för det fria kulturlivet eller mindre föreningar.

Barns och ungas delaktighet och perspektiv

Rapporten lyfter att det är en utmaning att nå de barn och unga som inte deltar i kultur- och fritidsaktiviteter och att deras behov och perspektiv inte alltid fångas upp. Det finns behov av att i större utsträckning ta tillvara barns och ungas egna erfarenheter i planering och utveckling samt att stärka kunskapen om grupper som möter hinder för deltagande.

I arbete med att planera, utveckla och bygga om trafiksystemet ska barnets rättigheter tillgodoses, enligt barnkonventionen. Nämnden har utvecklat arbetet med fyra metoder och verktyg för en mer effektiv och representativ involvering av användare i stadsutvecklingsprocessen: behovskartläggning, områdesanalys, social konsekvensanalys och barnkonsekvensanalys. Arbetet stärker nämndens barn-, äldre- och jämställdhetsperspektiv.

Tekniska nämnden har också avsatt resurser för att genomföra sociala analyser i samband med stadens investeringar. Arbetet fortsätter under 2026 och omfattar bland annat utveckling av arbetet med markanvisningar, integrering av sociala perspektiv i gestaltningsprogram samt fördjupad samverkan med bland annat stadsbyggnadsnämnden.

Nämnden kommer också att genomföra kunskapshöjande insatser för att stärka förmågan att tillämpa barnkonventionen, bland annat genom stöd i barnkonsekvensanalyser. Ett verktyg för bedömning av barnens bästa har tagits fram. Arbetet fortsätter med att differentiera olika beslutsprocesser för att lättare avgöra omfattningen av barnkonsekvensanalysen som behöver göras i olika fall.

Under 2026 kommer tekniska nämnden ta fram två handlingsplaner mot rasism inom ramen för de kommunövergripande planerna mot islamofobi och anti-muslimsk rasism samt afrofobi och antisvart rasism. Genom att bidra till högre kunskap om hur rasism påverkar barn i Malmö ska handlingsplanerna öka nämndens förmåga att göra bra sociala analyser och barnkonsekvensanalyser.

Samverkan

Rapporten beskriver att arbetet med barns och ungas fritid är ett komplext uppdrag som berör flera nämnder, förvaltningar och aktörer. Samverkan lyfts som en

förutsättning för att nå fler barn och unga och för att kunna möta skillnader i deltagande och tillgång mellan olika grupper och områden.

Under hösten 2024 beslutade kommunfullmäktige att Lokal utveckling ska komplettera det befintliga arbetet med universell prevention för barn och unga. Tekniska nämnden gör bedömningen att organisationen för Lokal utveckling som byggs upp av fritidsnämnden kan komma att spela en viktig roll i att stödja staden i att rikta insatser rätt. Under 2026 kommer tekniska nämnden fortsätta sitt utvecklingsarbete för att organisera och mobilisera lokala krafter inom ramen för samverkansuppdraget. I arbetet med att ta vara på civilsamhällets engagemang i stadsutvecklingsfrågor utvecklas nämndens samarbete med andra delar av staden inom ramen för lokal utveckling.

Under 2025 har tekniska nämnden utvecklat rutiner för att fånga upp lokala behov och koppla dem till arbetet med Lokal utveckling. Styrning, prioritering och kommunikation kring genomförandet har stärkts, och arbetet med samverkansmodellen samt kvalitetssäkring av ansökan och återsrapportering pågår. Ett arbete för att tydliggöra villkoren för samverkan pågår också.

Ordförande

Andréas Schönström

Direktör

Tobias Nilsson